

Budget 2024-2027 - 1. behandlingsbudgettet

23/7628 Åben Sag

Sagsgang

ØK, KB

Sagsfremstilling

I denne sag fremsendes årsbudgettet til 1. behandling. Forligspartierne har aftalt en budgetskitse for 2024-2027, som behandles af Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen i henhold til budgetproceduren. Budgetskitsen er vedhæftet som bilag.

Regeringen og KL har igen i år indgået en relativ stram økonomiaftale i foråret. Det afspejlede sig i det tekniske budget, hvor indtægterne ikke kunne dække udgifterne i budgetperioden. Kommunens økonomiske grundvilkår forværres gradvist i budgetperioden, hvor indtægterne ikke kan dække det nuværende serviceniveau.

Efter forhandlingernes afslutning har regeringen annonceret, at kommunerne vil få forhøjet servicerrammen i 2024 med yderligere 650 mio. kr. svarende til cirka 4 mio. kr. for Norddjurs Kommune. De ekstra indtægter i 2024 og overslagsår er ikke indregnet i budgetskitzen og budgetbalancen til 1. behandlingen, men vil indgå i budgetforhandlingerne efter høringsperioden.

Hovedtallene i budgetskitzen fremgår af nedenstående tabel:

Budgetbalance 2024-2027 i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Indtægter	-3.060,2	-3.181,6	-3.308,4	-3.418,9
Driftsområdet incl. renter	2.954,2	3.089,5	3.224,9	3.373,1
Resultat af ordinær drift	-106,0	-92,0	-83,5	-45,8
Anlægsudgifter	101,4	99,5	82,1	61,3
Anlægsindtægter	-18,0	-24,8	-15,0	-14,0
Afdrag	106,7	31,1	32,2	33,5
Strukturel balance ekskl. ekstraordinære afdrag	23,9	13,8	15,8	34,9
-=overskud, +=underskud				
Øvrige finansforskydninger	-1,0	-1,0	-1,0	-26,3

Kasseforøgelse (-) / Kasseforbrug (+)	83,2	12,8	14,8	8,6
Kassebeholdning gennemsnit	280-340	224-304	199-299	176-296

De centrale økonomiske målsætninger som er vedtaget i kommunens økonomiske politik er:

- Strukturel balance i alle år
- Anlægsudgifter på minimum 100 mio. kr.
- Nedbringelse af gæld på minimum 10 mio. kr. årligt
- En gennemsnitlig kassebeholdning på mindst 175 mio. kr.
- Servicerammen overholdes.

I budgetskitsen er der indarbejdet ekstra initiativer på driften på 8,2 mio. kr. Ændringerne på driften fremgår af den vedlagte oversigt over driftsændringer.

I budgetskitsen er der et strukturelt underskud på cirka 24 mio. kr. i 2024. I budgetskitsen er der ikke indregnet eventuelle indtægter fra puljen til særligt vanskeligt stillede kommuner. Norddjurs Kommune har i lighed med tidligere år søgt om tilskud fra puljen. I år er der søgt om 30 mio. kr., og der ventes svar fra ministeriet ultimo august 2024. Borgmesteren og fællesforvaltningsdirektøren har i den forbindelse afholdt møde med indenrigs- og sundhedsministeren den 16. august 2023. Forligspartierne er enige om, at et eventuelt tilskud anvendes som finansiering til anlægsinvesteringerne i denne aftale. Hvis der ikke modtages tilskud, vil det betyde, at anlægsudgifterne eller serviceudgifterne skal reduceres i 2024 for at skabe balance mellem indtægter og udgifter.

I overslagsårene er der i budgetskitsen et strukturelt underskud på knap 14 mio. kr. i 2025 stigende til 35 mio. kr. i 2027.

Der er i budgetskitsen aftalt et anlægsniveau i 2024 og 2025 på ca. 100 mio. kr. årligt som svarer til målsætningen og anlægsrammen. I 2026 og 2027 ligger anlægsudgifterne på henholdsvis 82 mio. kr. og 61 mio. kr. som er under målsætningen på 100 mio. kr. De prioriterede anlægsprojekter i budgetperioden fremgår af vedlagte anlægsoversigt.

Forligspartierne er enige om, at der at næste trin i arbejdet med den løbende og nødvendige tilpasning er en råderumsdiskussion med fokus på kerneopgaven. Det er derfor aftalt, at der frem mod budgetforhandlingerne for 2025-2028 arbejdes med forslag til at realisere reduktioner på driftsudgifterne på 30 mio. kr. årligt med fuld indfasning i 2026, for at skabe balance mellem indtægter og udgifter i overslagsårene.

Målsætningerne om gældsafvikling og gennemsnitlig kassebeholdning er opfyldt i budgetperioden, og der afdrages ekstraordinært 60 mio. kr. på kommunens gæld i 2024 for at skabe et større råderum i overslagsårene.

KL har udmeldt en vejledende teknisk serviceramme for Norddjurs Kommune på 2.029,2 mio. kr. I budgetskitsen er der budgetteret med serviceudgifter på i alt 2.031,9 mio. kr. svarende til en overskridelse af den vejledende ramme på 2,7 mio. kr.

Der er vedlagt en oversigt over ændringer, der er indarbejdet på driften, samt en oversigt over de anlæg, der indgår i budgetskitsen.

Forslag til takstoversigt er vedlagt som bilag. Ikke alle takster er endnu kendte, og der kan derfor ske ændringer/tilføjelser inden 2. behandlingsbudgettet. Endelig er budgetbemærkninger også vedlagt sammen med beskrivelserne af de to tekniske korrektioner, der er kommet efter vedtagelse af teknisk budget.

Der skal træffes beslutning om bevillingsniveauet. Bevillingsniveauerne foreslås vedtaget på samme niveau som sidste år, og fremgår af det vedhæftede bilag. Driftsbevillinger er fastsat på udvalgsniveau, og opgøres netto. Det vil sige, at der gives én samlet bevilling for indtægter og udgifter, så udvalget selv kan disponere over indtægter på eget udvalgsområde. Rådighedsbeløb til anlæg og anlægsbevillinger er fastsat på projektniveau og som bruttobevillinger. Det vil sige, at der gives selvstændige bevillinger til både udgifter og indtægter for hvert projekt.

Høringsperioden er fra 2. september til 15. september 2023 kl. 10.00. Det er muligt at indsende høringsvar via kommunens hjemmeside på www.norddjurs.dk. Høringsvarene bliver som udgangspunkt tilgængelige på hjemmesiden. Man skal dog være opmærksom på, at Norddjurs

Kommune som følge af persondataforordningen ikke må offentliggøre høringssvar, som indeholder fortrolige eller følsomme personoplysninger. Det kan f.eks. være oplysninger om navn og adresse på den person, der indsender, helbredsoplysninger mv. Hvis et høringssvar indeholder fortrolige oplysninger, vil det ikke fremgå af hjemmesiden. Alle høringssvar vil dog indgå i budgetarbejdet og tilgå Kommunalbestyrelsen.

Der afholdes borgermøde om budgettet den 6. september 2023 på Rådhuset i Grenaa og den 7. september i administrationsbygningen i Allingåbro. Begge borgermøder er fra 19-21. Der vil være mulighed for virtuel deltagelse på borgermødet i Grenaa via et link på kommunens hjemmeside www.norddjurs.dk. Borgmesteren vil på borgermøderne fremlægge budgetskiten.

Efter høringsperioden fortsætter budgetforhandlingerne i uge 38, hvor der er planlagt tre budgetforhandlingsmøder den 18., 21., og 22. september. Kommunalbestyrelsen vedtager 2. behandlingsbudgettet den 10. oktober 2023.

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

Der er sammenhæng til de aftalte målsætninger i den gældende økonomiske politik. Med særlig betydning for budgetlægningen kan nævnes målsætninger vedrørende strukturel balance, gennemsnitlig kassebeholdning, anlægsudgifter og afvikling af gæld.

Økonomiske konsekvenser

Forslag til kommunernes årsbudget og flerårige budgetoverslag udarbejdes jf. bekendtgørelse om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision mv. af Økonomiudvalget til Kommunalbestyrelsen senest den 15. september forud for det pågældende regnskabsår.

Der er i beregningerne af indtægterne for 2024 taget udgangspunkt i det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2024. Beslutningen om valg af statsgaranti eller selvbudgettering skal træffes i forbindelse med 2. behandlingen af budgettet. Der vil blive lavet en beregning af de økonomiske konsekvenser ved selvbudgettering med udgangspunkt i de nyeste skøn for skatteindtægterne i 2024.

Staten overtager i 2024 opgaven med opkrævning og inddrivelse af grundskyld. Skatteministeriet er pt. i fuld gang med at implementere den nye boligskatteaftale. Dette er med til at skabe usikkerhed

om størrelsen af den kommunale grundskyld og dermed indtægterne i overslagsårene. Beregningen af indtægt fra grundskyld er baseret på et foreløbigt skøn fra Skatteministeriet. KL har oplyst, at Skatteministeriet vil udsende nye skøn i slutningen af august. De nye skøn kan have betydning for både 2024 og overslagsårene 2025-2028. En eventuel ændring i forventningen til kommunen indtægter vil indgå i 2. runde af budgetforhandlingerne.

Lovgrundlag

Bekendtgørelse om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision mv.

Indstilling

Økonomichefen indstiller at

1. Økonomiudvalget sender forligspartiernes budgetskitse til 1. behandlingsbudget for budgetåret 2024 og overslagsårene 2025-2027 til Kommunalbestyrelsens 1. behandling
2. Økonomiudvalget sender forligspartiernes budgetskitse til 1. behandlingsbudget i høring frem til den 15. september kl. 10 i henhold til den vedtagne budgetprocedure
3. bevillingsniveauet fastsættes i overensstemmelse med det vedhæftede bilag. Herunder at der på driften gives nettobevillinger på udvalgsniveau, og at der for anlæg gives bruttobevillinger per projekt for både rådighedsbeløb og anlægsbevillinger.

Beslutning i Økonomiudvalget den 01-09-2023

Et flertal i Økonomiudvalget bestående af Kasper Bjerregaard (V), Lars Møller (A), Benny Hammer (C), Sebastian Grauert (I), Kasper Vindbjerg (F), Diana Mikkelsen (Æ) og Jens Kannegaard Lundager (O) tiltræder indstillingerne og forligspartiernes budgetskitse sendes i høring.

Ulf Harbo (Ø) stiller følgende alternative ændringsforslag fra Enhedslisten til 1.

behandlingsbudgettet, som sendes med ud i høring:

- 1) Fjerne effektiviseringsprocenten på 0,8% om året, hvilket er ca. 15 millioner kroner om året.
- 2) Fjerne besparelsesramme på 30 millioner på driften i 2025-2028 fordelt på udvalg jævnfør tabel 1 i Budgetskitsen.
- 3) Fjerne puljen til værn om servicerammen på 13 millioner om året.
- 4) Fjerne puljen til anvendelse af overførsler på 5 millioner kroner om året.
- 5) Lave en ny økonomisk politik, hvor der ikke skal være budgetmæssig strukturel balance og hvor enhederne får lov at bruge af deres opsparede midler fordi vi generelt ikke udnytter vores serviceramme fuldt ud og regnskaberne generelt har store strukturelle overskud år for år.

Afbud:

Tom Bytoft (A)

Bilag:

1 - 3513592	Åben	Budgetskitse 2024 - 2027	(90780/23)	(H)
2 - 3513574	Åben	Budgetbalance 2024-2027 - 1. behandlingsbudgettet	(90762/23)	(H)
3 - 3513576	Åben	Oversigt over driftsændringer - 1. behandlingsbudgettet	(90764/23)	(H)
4 - 3513591	Åben	Anlægsoversigt 2024-2027 - 1. behandlingsbudgettet	(90779/23)	(H)
5 - 3513344	Åben	Bevillingsniveau 2024	(90568/23)	(H)
6 - 3513594	Åben	Generelle bemærkninger 2024-2027	(90782/23)	(H)
7 - 3513629	Åben	Budgetbemærkninger 2024-2027 - alle udvalg	(90816/23)	(H)
8 - 3513595	Åben	Takstoversigt budget 2024-2027	(90783/23)	(H)
9 - 3515413	Åben	Budgetbalance 2024-2027 1. behandlingsbudget - Ændringsforslag Enhedslisten.pdf	(92358/23)	(H)